

Consiliul pentru Standarde Ocupaționale și Atestare
Unitatea de Cercetare și Servicii Tehnice

STANDARD OCUPATIONAL

Ocupația: Educator

Domeniul: Învățământ, educație, cultură, mass media

București 1999

Unitatea pilot:

Ministerul Educației Naționale

Coordonator proiect standard ocupațional:

Liana Monia Stoian

Membrii echipei de redactare a standardului ocupațional:

Carmen Păun, educator, Grădinița nr. 122, București

Valeria Toma, educator, Grădinița nr.122, București

Referenți de specialitate:

Mihail Roșu, profesor, Școala Normală, București

Viorica Preda, inspector școlar, Ministerul Educației Naționale

Gabriela Iaurum, inspector școlar, Ministerul Educației Naționale

Standard aprobat COSA la data de 07-01-1999

Cod COSA: M - 84

© copyright 1999 , COSA - U.C.S.T.

Toate drepturile asupra acestui document sunt rezervate.

Acesta nu poate fi reprodus parțial sau integral, nu poate fi folosit sau citat în alte lucrări fără acordul COSA.

Educator

Descrierea ocupației

Educatorea instruieste și educă prin joc, pentru sprijinirea și promovarea dezvoltării copiilor de vârstă preșcolară, urmărind obiective cognitive și de limbaj, psiho-motorii, de educare a afectivității, ale educației estetice și ale educației pentru societate.

Menirea educatoarei este de a permite fiecărui copil să-și urmeze drumul său personal de evoluție, oferindu-i suport pentru integrarea în viața socială și activitatea școlară.

Chiar denumirea ocupației "educator", evidențiază faptul că educatoarea trebuie să fie un model de comportament civilizată, etic și moral, de limbaj și de echilibru emoțional.

Pentru aceasta, educatoarea are nevoie pe lângă anumite aptitudini profesionale (cum ar fi: dragoste pentru copii și tact pedagogic, simț estetic, creativitate și imaginație, aptitudini artistico-plastice, manuale, muzicale), de o dezvoltare fizică armonioasă și mai ales de o motivație pozitivă pentru profesiunea de cadru didactic.

Educatorea trebuie să dovedească deprinderi artistico-plastice, practice, motrice, să dețină un sistem teoretic și practic de cunoștințe pedagogice, psihologice și metodice de specialitate. Existența unei culturi generale vaste favorizează structurarea funcțională și dinamică a culturii de specialitate.

Educator

UNITĂȚILE DE COMPETENȚĂ

Domeniile de competență

Comunicare

Unitățile de competență

Activitatea și lucrul în echipă
Comunicarea cadru didactic - elev
Comunicarea între cadre didactice

Curriculum

Asigurarea cu material didactic
Elaborarea planificării anuale și a planificărilor calendaristice
Elaborarea proiectului de activitate
Organizarea și amenajarea spațiului de joc și învățare
Proiectarea conținuturilor anuale de învățare

Dezvoltare profesională

Dezvoltarea profesională

Evaluare

Evaluarea copiilor

Formarea elevilor

Coordonarea jocurilor didactice
Coordonarea jocurilor și a activităților liber - creative
Formarea deprinderilor
Transmiterea cunoștințelor de bază

Relația familie - școală - societate

Coordonarea activităților extrașcolare
Implicarea familiei în activitățile formativ - educative
Menținerea relației familie - unitate școlară

Activitatea și lucrul în echipă

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Definește obiectivele activității și lucrului în echipă	1.1. Obiectivele activității sunt stabilite în funcție de vârstă, nivelul grupei și particularitățile individuale ale copiilor; 1.2. Obiectivele activității sunt stabilite respectând programa; 1.3. Obiectivele activității sunt alese în corelare cu conținuturile de învățare; 1.4. Obiectivele sunt alese în funcție de programul zilnic;
2. Stabilește rolurile în echipă	2.1. Rolurile în echipă sunt stabilite de obiectivele activității echipei; 2.2. Rolurile în echipă sunt repartizate în funcție de aptitudinile fiecărei educatoare; 2.3. Rolurile sunt repartizate în mod obiectiv; 2.4. Rolurile în echipă se modifică în funcție de necesități.
3. Participă la realizarea obiectivelor echipei	3.1. Obiectivele echipei se realizează în funcție de necesitățile grupei de copii; 3.2. Obiectivele echipei se realizează printr-o colaborare permanentă între membrii echipei; 3.3. Obiectivele echipei se realizează prin îndeplinirea rolului asumat.

Gama de variabile

Obiectivele echipei:
colaborare eficientă bazată pe compatibilitate;
realizarea obiectivelor programei;

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele se referă la:
psihologie generală, socială, preșcolară, pedagogie, metodici de specialitate, cultură generală, tehnici de muncă intelectuală.

Aptitudinile, deprinderile necesare:
sociabilitate,
auto-control;
tact pedagogic;
flexibilitate;
capacitate de integrare și apartenență la un grup;
capacitate de cooperare eficientă și activă într-un grup.

La evaluare se va urmări:
capacitatea echipei educaționale de a rezolva eventualele probleme din procesul instructiv-educativ;
capacitatea echipei educaționale de realizare a cerințelor programei;
capacitatea copiilor de a se integra cu succes în clasa I .

Comunicarea cadru didactic - elev

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Alege modalitățile de comunicare	<p>1.1 Modalitățile de comunicare identificate sunt adecvate situațiilor concrete în vederea realizării scopului educațional.</p> <p>1.2 Modalitățile de comunicare sunt alese în raport cu conținutul comunicării.</p> <p>1.3 Modalitățile de comunicare alese țin seama de particularitățile de vârstă ale elevului.</p>
2. Transmite informații cu caracter instructiv-educativ	<p>2.1 Discuțiile sunt inițiate într-un limbaj adecvat încât să se atingă obiectivele propuse.</p> <p>2.2 Sunt selectate informațiile esențiale în funcție de obiectivele în funcție de obiectivele stabilite de programă.</p> <p>2.3 Transmiterea cu caracter instructiv-educativ se face gradat urmărindu-se interacțiunea cu elevii.</p>
3. Utilizează feed-back în comunicare.	<p>3.1 Însușirea corectă a mesajului transmis este verificată prin reacția elevilor în diferite situații special create.</p> <p>3.2 Acuratetea și integritatea mesajului receptat de către elev sunt verificate prin comparare cu mesajul transmis în scopul depistării eventualelor deficiențe de receptare.</p> <p>3.3. Mesajul transmis se compară cu cel receptat de elev în scopul verificării acuratetei și integrității conținutului informativ.</p> <p>3.4. Deficiențele constatate în lanțul comunicării sunt remediate cu promptitudine.</p>
4. Facilitează comunicarea elev-elev.	<p>4.1 Situațiile de comunicare construite permit facilitarea schimbului de informații elev-elev și cadrul didactic - elev.</p> <p>4.2 Însușirea unui protocol de comunicare necesar dezvoltării elevilor este asigurată prin diferite situații de comunicare.</p> <p>4.3 Mediarea comunicării între elevi se realizează prin construirea de situații de lucru.</p>

Gama de variabile

Modalitățile de comunicare pot fi: verbală / nonverbală, prelegere, discuție euristică.

Situații de lucru pot fi: rezolvare de probleme, asigurarea unor informații diverse, simulare.

Situațiile de comunicare pot fi: în pereche, frontal, în grupuri mici.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

capacitatea de a alege metode de comunicare adecvate unor situații diverse;

modul de transmitere a informațiilor și calitatea acestora în raport cu obiectivele propuse;

capacitatea de a construi situații de comunicare / lucru care să faciliteze comunicarea elev-elev.

Cunoștințe: teoria discursului, artă dramatică, dicție, pantomimă, retorică și oratorie.

Comunicarea între cadre didactice

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1 Identifică posibile domenii conexe de colaborare	1.2 Identificarea domeniilor conexe se face prin discuții cu alte cadre didactice. 1.3 Posibilitățile de lucru în echipă sunt stabilite prin discuții profesionale în vederea realizării legăturii interdisciplinare, după caz, și
2 Se informează despre elevi (copii)	2.1 Diferitele observații făcute asupra elevilor sunt comunicate. 2.2 Posibilele cauze de perturbare a procesului instructiv educativ sunt identificate în timp util.
3 Discută aspecte metodice și pedagogice ale activității didactice	3.1 Remedierea perturbărilor survenite se face prin stabilirea de strategii și tactici comune. 3.2 Creșterea eficienței demersului didactic se face prin identificarea celor mai potrivite metode.

Gama de variabile

Situații care impun consultarea altor cadre didactice pot fi:
dezbateri pentru stabilirea temelor din trunchiul opțional;
discuții privind formarea elevilor (copiilor);

Cauze de perturbare a procesului instructiv educativ pot fi:
lipsa unei organizări riguroase a lecției;
deficiențe de comunicare cu elevii.

Ghid pentru evaluare

În evaluare se va urmări:
capacitatea cadrului didactic de a colabora cu colegii;
capacitatea de a utiliza limbajul specific unor domenii conexe.
Cunoștințe: tehnici de comunicare, lucru în echipă.

Asigurarea cu material didactic

Descrierea unității

Învățământul folosește un număr mare și variat de resurse materiale care poate sprijini activitatea de învățare a elevilor, cât și organizarea și desfășurarea procesului de instruire în vederea realizării obiectivelor urmărite și a evaluării rezultatelor școlare.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
2. Elaborează materialul didactic	<p>2.1 Materialul didactic este confecționat în funcție de necesarul stabilit;</p> <p>2.2 Elaborarea materialului didactic are în vedere considerații de ordin tehnic și administrativ</p> <p>2.3 Materialul didactic elaborat respectă principiile didactice.</p> <p>2.4 Materialul didactic este elaborat având în vedere funcțiile pe care trebuie să le îndeplinească.</p> <p>2.5 Elaborarea materialului didactic se face urmărind asigurarea potențialului instructiv educativ al acestuia.</p>
3. Solicită și recepționează material didactic	<p>3.1 Materialul didactic necesar este solicitat persoanei însărcinate cu aprovizionarea.</p> <p>3.2 Specificațiile privind caracteristicile materialului didactic sunt clare și complete.</p> <p>3.3 Recepționarea este făcută pe baza verificării cantitative și a celei calitative, specifice tipului de material didactic.</p>
Identifică necesarul de material didactic	<p>1.1 Necesarul de material didactic este stabilit în raport cu baza materială existentă în unitate;</p> <p>1.2 Materialul didactic necesar este identificat în funcție de particularitățile de vârstă ale copiilor și de nivelul de dezvoltare al grupei;</p> <p>1.3 Necesarul de material didactic este corelat cu tematicile și conținuturile de învățare.</p> <p>1.4 Necesarul de material didactic este identificat în funcție de categoria</p>

Gama de variabile

Materialul didactic constă din: planșe, jetoane, pliante, cărți, caiete tip, diafilme, diapozitive, casete video-audio, discuri, mulaje, machete, material din natură, panouri, mape didactice, jucării, etc.

Funcțiile materialului didactic sunt de:

sensibilizare la o problemă; captare a atenției, a interesului;
comunicare a unor informații noi;
prezentare prin substituție a unor lucruri, finite, situații;
relevare a esențialului concretizare a noțiunilor abstracte;
facilitare a transferului;
reactualizare a cunoștințelor;
stimulare a dezbaterilor colective;
sprijinire a procedurilor de măsurare;
sprijinire a formării deprinderilor practice, tehnice;
realizare a feed-back.

Considerații tehnice:

posibilitatea de a le folosi;
ușurința de folosire, de păstrare;
familiarizarea cu tipurile de materiale folosite.

Considerații de ordin administrativ:

posibilități de dotare: costul materialelor, bugetul școlii, capacitatea de realizare prin autodotare;
ambianța în care se produce învățarea (mărimea și tipul sălii de clasă; arhitectura internă a școlii)
atitudinea conducerii școlii și a cadrelor didactice față de inovații.

Tipuri de material didactic

material didactic realizat pe suporturi:

vizuale;
sonore;
audio vizuale;
alte suporturi

Potențial instructiv - educativ:

de comunicare;
de activizare;
de formare;
ergonomic (de raționalizare).

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele se referă la:

psihologie și pedagogie preșcolară (școlară);
metodici de specialitate.

Aptitudini și deprinderi necesare:

artistice și manuale;
simț estetic;
capacitate de analiză și sinteză.

La evaluare se va urmări:

capacitatea de a corela materialul didactic cu particularitățile de vârstă ale copiilor, cu nivelul lor de dezvoltare intelectuală, cu tematicile și conținuturile de învățare;
capacitatea de adaptare a materialului didactic pe categoriile de activitate și formele de realizare;
capacitatea de a realiza un material didactic estetic, corespunzător necesităților;

Elaborarea planificării anuale și a planificărilor calendaristice

Descrierea unității

Proiectarea conținuturilor anuale de învățare are în vedere asigurarea acelor experiențe care să țină seama de ritmul propriu al copilului, de nevoile sale afective și de activitatea sa fundamentală-jocul, permițând fiecărui copil să-și urmeze drumul său personal de creștere și dezvoltare.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Stabilește obiectivele	1.1 Obiectivele stabilite sunt adecvate grupei de vârstă și trebuințelor copiilor. 1.2 Obiectivele sunt stabilite cu realism și claritate. 1.3 Obiectivele stabilite sunt concordante cu programa instructiv-educativă.
2. Întocmește planificarea	2.1 Cuprinsul planificării este orientativ astfel încât să permită adaptarea lui la situații neprevăzute. 2.2 Planificarea cuprinde toate elementele necesare monitorizării / coordonării procesului instructiv - educativ. 2.3 Planificarea este revizuită periodic sau ori de câte ori este necesar.

Gama de variabile

Elementele planificării anuale

- I Prezentarea grupei (evaluarea activității instructiv-educative din semestrul I și pe an școlar);
- II Obiectivele generale pentru anul școlar în curs;
- III Tematica anuală a activităților instructiv-educative (semestrială cu temele și subtemele săptămânale);
- IV Orarul grupei(orientativ);
- V Activitatea metodică;
- VI Activitatea educativă cu copiii;
- VII Activitatea parteneriatului cu familia;
- VIII Activitatea metodică cu învățătorii claselor I;
- IX Tema și subtema pentru perioada stabilită;
- X Obiectivele operaționale pentru perioada stabilită;
- XI Planificarea pentru perioada stabilită a activităților instructiv-educative

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele se referă la:

pedagogie și psihologie preșcolară;
cunoașterea programei instructiv-educative;
metodici de specialitate;
cultură generală;
management educațional;
flexibilitate.

Aptitudini:

capacitatea de a centra conținuturile pe teme și subteme corelate pe verticală și orizontală;
capacitatea de a corela conținuturile cu obiectivele operaționale;
capacitate de analiză și sinteză;
creativitate.

La evaluare se va urmări:

capacitatea de a stabili obiective realiste, adecvate grupei de vârstă a copiilor
corelația dintre elementele planificării
modul de întocmire a unei planificări anuale complete și flexibile
unitatea dintre conținut, forme de realizare și obiective;

Elaborarea proiectului de activitate

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1 Stabilește obiectivele operaționale ale activității	1.1 Obiectivele operaționale sunt formulate în termeni de performanță și adecvat scopului urmărit. 1.2 Obiectivele propuse sunt stabilite conform cu timpul de instruire afectat. 1.3 Ierarhizarea obiectivelor este în concordanță cu tipul de obiective vizat. 1.4 Obiectivele sunt stabilite astfel încât să poată fi realizate la niveluri diferite. 1.5 Obiectivele sunt stabilite astfel încât să existe un raport adecvat între
2 Stabilește conținutul activității de învățare	2.1. Elementele de conținut sunt identificate conform cu programa preșcolară și cu materialele auxiliare.
3 Alege strategii didactice	3.1 Strategiile didactice alese sunt de tip activ, participativ, formativ. 3.2 Situațiile de învățare sunt construite astfel încât să solicite participarea cât mai multor copii.
4 Realizează proiectul de activitate	4.1 Structura proiectului de activitate este concepută adecvat nevoilor de predare. 4.2 Proiectul de activitate este redactat clar și explicit pentru a putea fi utilizat în echipă de cadre didactice.
5 Adaptează informația la posibilitățile de învățare și nivelul de pregătire al copiilor	5.1 Informația este selectată pe criterii de esențialitate. 5.2 Detaliile informaționale sunt selectate în funcție de interesul manifestat de copii pentru acestea.

Gama de variabile

Proiectul de activitate este organizarea individuală a conținuturilor de învățare (vizavi de grupul țintă și filozofia didactică a cadrului didactic). Prin urmare, gama de variabile (strategii didactice, obiective operaționale etc.) vor fi astfel combinate încât să dea maximum de eficiență activității.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:
rigurozitatea științifică și didactică a proiectului de activitate;
măsura în care cadrul didactic conduce activitatea conform proiectului deja stabilit.

Organizarea și amenajarea spațiului de joc și învățare

Descrierea unității

Organizarea și amenajarea spațiului de joc și învățare se referă la capacitatea educatoarei de a îmbina cunoștințele teoretice cu cele oferite de practica educațională pentru a-l conduce pe copil spre construirea autonomiei personalității sale apropiindu-l treptat de specificul activității școlare.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Identifică obiectivele activităților	1.1 Obiectivele activităților sunt alese în funcție de tematica și orar; 1.2 Obiectivele activităților sunt identificate pe categorii de activitate; 1.3 Obiectivele activităților propuse respecta particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor.
2. Alege materialul didactic necesar	2.1 Materialul didactic este selectat în funcție de temă, categoria de activitate și nivelul de dezvoltare al grupei. 2.2 Materialul didactic este ales astfel încât să corespundă modalităților de realizare a activităților; 2.3 Materialul didactic este selectat ținând seama de funcționalitatea lui.
3. Amenajează spațiul de joc și învățare	3.1 Amenajarea spațiilor de joc și învățare se realizează în funcție de categoria de activitate; 3.2 Amenajarea spațiului se realizează astfel încât să se asigure atingerea obiectivelor identificate; 3.3 Spațiul se amenajează în funcție de modalitățile de realizare a activităților; 3.4 Organizarea și amenajarea spațiului de joc și învățare respecta etapele programului zilnic; 3.5 Disponibilitățile oferite de sala de grupă sunt valorificate în mod optim urmărind crearea unui mediu educațional activ 3.6 Spațiul este amenajat astfel încât să se faciliteze accesul copiilor la materiale.

Gama de variabile

Categoriile de activități sunt:

Jocuri și activități la alegerea copiilor, libere, creative pe arii de stimulare;
cunoașterea mediului;
elemente de matematică;
educație a limbajului;
educație muzicală;
educație artistico-plastică;
activități practice;
educație fizică;
educație moral-civică;

Etapele programului zilnic:

I. Jocuri și activități liber-creative organizate pe arii de stimulare;
Activități comune organizate pe categorii de activitate;
Jocuri și activități compensatorii și de mișcare;
Jocuri și activități compensatorii și recreative.

Modalități de realizare a activităților:

activități comune cu întreaga grupă de copii;
jocuri și activități pe grupuri sau individuale.
Funcționalitatea materialul didactic:
demonstrativ
distributiv

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele se referă la:

psihologie și pedagogie preșcolară;
metodici de specialitate;
management educațional.

Aptitudini:

capacități organizatorice;
capacitate de analiză și sinteză;
simț estetic;
creativitate.

La evaluare se va urmări:

concordanța dintre modalitatea de organizare și amenajare a spațiului și obiective;
capacitatea de selectare și prezentare a materialelor în funcție de obiective și nivelul de dezvoltare al copilului;
capacitatea de organizare și amenajare funcțională a spațiului.

Proiectarea conținuturilor anuale de învățare

Descrierea unității

Proiectarea conținuturilor anuale de învățare are în vedere asigurarea acelor experiențe care să țină seama de ritmul propriu al copilului, de nevoile sale afective și de activitatea sa fundamentală-jocul, permițând fiecărui copil să-și urmeze drumul său personal de creștere și dezvoltare.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Stabilește nivelul grupei de copii.	1.1 Stabilirea nivelului grupei de copii se realizează pe baza rezultatelor evaluărilor predictive (inițiale); 1.2 Nivelul grupei de copii se estimează în funcție de vârsta copiilor;
2. Stabilește obiectivele generale	2.1 Stabilirea obiectivelor generale se realizează în funcție de nivelul grupei; 2.2 Obiectivele generale se stabilesc în funcție de continuitatea la grupă a copiilor;
3. Stabilește tematica anuală	2.3 Obiectivele generale sunt selectate respectându-se cerințele 3.1 Tematica anuală se stabilește în funcție de nivelul grupei; 3.2 Tematica anuală este stabilită în corelație cu obiectivele generale;
4. Selectează conținuturile învățării	3.3 Tematica anuală cuprinde principalele domenii de cunoaștere. 4.1 Conținuturile învățării sunt selectate respectând tematica anuală; 4.2 Conținuturile învățării sunt stabilite în concordanță cu cerințele programei.

Gama de variabile

Obiectivele generale sunt:

obiective cognitive și de limbaj
obiective psiho-motorii;
obiective de educare a afectivității;
obiective ale educației estetice;
obiective ale educației pentru societate.

Principalele domenii de cunoaștere sunt:

Omul
Natura
Mediul social și cultural
Universul

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele se referă la:

pedagogie preșcolară, metodici de specialitate, psihologie preșcolară;
management educațional;
didactică modernă;
programa activităților instructiv-educative.

Aptitudini și deprinderi necesare:

priceperea și abilitatea de a realiza un proiect omogen și echilibrat;
capacitatea de analiză și sinteză;
spirit organizatoric;
abilitatea în a evita rutina;
abilitatea de a integra noul în procesul instructiv-educativ;
creativitate.

La evaluare se va urmări:

concordanța dintre nivelul grupei și obiectivele generale;
concordanța dintre obiectivele generale și tematica anuală;
concordanța dintre tematica anuală și conținutul de învățare.

Dezvoltarea profesională

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1 Identifică nevoile proprii de dezvoltare	1.1 Necesarul de autoinstruire se stabilește pe baza autoevaluării și a recomandărilor obținute în urma inspecțiilor. 1.2 Necesarul de autoinstruire este identificat ținând cont de noutățile ce apar în domeniu.
2 Dezvoltă cunoștințe proprii	2.1 Selectarea publicațiilor de specialitate se face cu discernământ 2.2 Planul de studiu individual este stabilit astfel încât să acopere nevoile personale de dezvoltare profesională. 2.3 Cunoștințele achiziționate prin studiu individual sunt integrate în sistemul de cunoștințe existent.
3 Dezvoltă deprinderi proprii	3.1 Deprinderile sunt exersate pentru atingerea unor parametri de funcționalitate adecvați. 3.2 Deprinderile dobândite se regăsesc într-un stil de muncă îmbunătățit.

Gama de variabile

Resurse informaționale:

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:
capacitatea de a stabili un plan de studiu individual care să reflecte propriile nevoi de dezvoltare profesională;
obiectivitatea autoevaluării;
identificarea celor mai pertinente surse informaționale adecvate propriilor nevoi de dezvoltare profesională.

Cunoștințe:
surse informaționale specifice domeniului de interes;
de planificare.

Aptitudini:
capacitate de autoevaluare;
obiectivitate;
consecvență;
interes pentru nou.

Evaluarea copiilor

Descrierea unității

Evaluarea copiilor este necesară pentru determinarea modului de aplicare a demersului didactic în vederea integrării copiilor în viața socială și activitatea școlară.

Ea este o verigă importantă a procesului instructiv-educativ, deoarece în funcție de rezultatele obținute în urma evaluărilor se stabilesc conținuturile de învățare.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Stabilește obiectivele evaluării	1.1 Obiectivele evaluării sunt stabilite în funcție de necesarul de cunoștințe, priceperi, deprinderi și abilități specifice vârstei; 1.2 Obiectivele evaluării sunt stabilite pe baza cerințelor programei;
2. Elaborează probele și itemii de evaluare	2.1 Probele și itemii de evaluare se elaborează în funcție de obiectivele stabilite; 2.2 Probele și itemii de evaluare se elaborează respectând principiile didactice; 2.3 Elaborarea probelor și itemilor de evaluare se realizează astfel încât să permită o evaluare obiectivă a copiilor; 2.4 Redactarea probelor de evaluare și a itemilor se face ținând cont de nivelul de dezvoltare al copiilor.
3. Aplică probele de evaluare	3.1 Probele de evaluare se aplică respectând principiile didactice; 3.2 Probele de evaluare se aplică în diferite momente ale procesului instructiv-educativ în funcție de obiectivul propus;
4. Interpretează rezultatele evaluării	4.1 Rezultatele evaluării sunt interpretate în funcție de obiectivele propuse; 4.2 Rezultatele evaluării sunt interpretate în funcție de tipul evaluării; 4.3 Rezultatele evaluării sunt interpretate astfel încât să se obțină cât mai multe informații privind evoluția copiilor; 4.4 Interpretarea rezultatelor se face astfel încât să permită identificarea
5. Întocmește caietul de observații asupra evoluției copiilor	5.1 Caietul este completat cu informații semnificative referitoare la evoluția copiilor; 5.2 Informațiile asupra copiilor se completează atunci când sunt observate unele aspecte și manifestări deosebite; 5.3 Informațiile asupra copiilor sunt interpretate pentru a putea stabili măsurile ameliorative pentru activitățile compensatorii
6. Stabilește măsurile ameliorative	6.1 Măsurile ameliorative sunt stabilite în funcție de rezultatele evaluării, pentru realizarea obiectivelor propuse; 6.2 Măsurile ameliorative sunt stabilite și în funcție de tipul de evaluare; 6.3 Măsurile ameliorative sunt stabilite și pe baza interpretării observațiilor asupra copiilor

Gama de variabile

Evaluarea poate fi:

predictivă;
sumativă;
finală;
continuă.

Obiectivele evaluării

stabilirea nivelului de dezvoltare a copiilor
stabilirea evoluției copiilor și a măsurilor ameliorative pentru semestrul următor
stabilirea evoluției copiilor în funcție de cerințele programei
stabilirea gradului de realizare a obiectivelor operaționale propuse

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele se referă la:

psihologie și pedagogie preșcolară;
metodici de specialitate;
management educațional;
teoria evaluării.

Aptitudini:

creativitate;
tact pedagogic;
capacitatea de a folosi diferite forme de evaluare;
capacitatea de a stabili criterii obiective de evaluare;
capacitatea de a realiza probe și fișe de evaluare;
spirit de observație;
capacitate de analiză și sinteză.

La evaluare se va urmări:

concordanța dintre obiective și formele de evaluare;
capacitatea de elaborare a probelor și itemilor de evaluare;
modul de aplicare a probelor;
capacitatea de interpretare a rezultatelor;
capacitatea de stabilire a măsurilor ameliorative;
modul de aplicare a măsurilor ameliorative.

Coordonarea jocurilor didactice

Descrierea unității

Coordonarea jocurilor didactice urmărește verificarea, fixarea, consolidarea, sistematizarea, îmbogățirea cunoștințelor dobândite anterior de către copii, oferindu-le posibilitatea de a soluționa independent sarcina jocului și formându-le deprinderea de a se juca după reguli.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Alege / Distribuie materialul didactic necesar	1.1 Materialul didactic este ales / distribuit în funcție de tema și obiective; 1.2 Materialul didactic este ales / distribuit în funcție de natura jocului și de forma de realizare aleasă ;
2. Explică și demonstrează regulile de joc	2.1 Explicarea și demonstrarea regulilor de joc sunt în concordanță cu obiectivele și felul jocului; 2.2. Explicațiile și demonstrațiile sunt clare, concise, la obiect și la nivelul de înțelegere al copiilor;
3. Distribuie sarcinile didactice	2.3 Explicarea și demonstrarea modului de rezolvare a sarcinilor didactice facilitează înțelegerea acestora de către copii; 3.1 Distribuirea sarcinilor didactice respectă principiul accesibilității; 3.2 Jocul de probă urmărește evaluarea modului în care copiii și-au însușit regulile de joc și au înțeles sarcina didactică; 3.3 Sarcinile sunt redistribuite ,după caz, pe baza rezultatelor jocului de probă
Coordonează rezolvarea sarcinilor didactice	4.1 Pe parcursul jocului se urmărește permanent respectarea de către copii a regulilor de joc; 4.2 Copiii sunt stimulați prin metode și procedee diverse în rezolvarea sarcinilor didactice primite; 4.3 Intervențiile în rezolvarea sarcinilor didactice sunt făcute cu tact urmărindu-se atingerea obiectivelor propuse;

Gama de variabile

Jocurile metodice sunt:

jocul didactic;
jocul logico-matematic;
jocul de mișcare;
jocul muzical;
jocul cu text și cânt.

Felul materialelor didactice:

demonstrativ
distributiv

Elemente de joc:

stimulente verbale;
stimuli vizuali sau auditivi;
încurajări;
numărători, fragmente ritmate;
aplauze;
mănuirea materialelor de joc;
recompense.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele se referă la:

pedagogie și psihologie preșcolară;
metodici de specialitate;
cultură generală.

Aptitudini:

capacități organizatorice;
creativitate;
tact pedagogic;
simț estetic și artistic;
simțul umorului;
flexibilitate.
capacități de observare;

La evaluare se va urmări:

capacitatea de a coordona jocuri metodice respectând concordanța dintre obiective și modalitatea de desfășurare;
capacitatea de a explica și de a demonstra clar regulile de joc;
respectarea principiului accesibilității în distribuirea sarcinilor;
interacțiunea educatoare-copil, copil-copil;
capacitatea de stimulare a copiilor prin metode adecvate
tactul cu care intervine pentru rezolvarea problemelor apărute

Coordonarea jocurilor și a activităților liber - creative

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Alege tema jocului	1.1 Tema jocului este aleasa în functie de tematica și obiective; 1.2 Tema jocului este corelată cu tema aleasă pentru perioada respectivă și cu materialul pus la dispozitia copiilor.
2. Facilitează accesul la materialul didactic necesar	2.1 Materialul didactic este așezat la îndemâna copiilor permitând acestora să se autoservească; 2.2 Așezarea materialului didactic se face astfel încât sa permita intuirea acestuia de către copii; 2.3 Prin organizarea și așezarea materialului didactic se urmărește folosirea cu ușurinta a acestuia de catre copii.
3. Stabilește regulile jocului și sarcinile	3.1 Regulile și sarcinile sunt stabilite respectând tematica și obiectivele jocurilor; 3.2 Regulile și sarcinile se formuleaza corect, clar și concis; 3.3 Regulile și sarcinile sunt stabilite în functie de nivelul de dezvoltare al grupei și de natura jocului.
4.Urmărește desfășurarea jocului	4.1 În desfășurarea jocului se urmărește permanent respectarea de catre copii a regulilor de joc și îndeplinirea sarcinilor de joc de catre aceștia; 4.2 Intervențiile în desfășurarea jocului sunt minime pentru a da posibilitatea copiilor de a avea initiativa și de a se manifesta liber; 4.3 Urmărirea modului de desfășurare a jocului se face discret pentru a stimula creativitatea copiilor. 4.4 Participarea în desfășurarea jocului urmărește atingerea obiectivelor propuse în cazul în care apar conflicte între copii sau jocul este nou

Gama de variabile

Ariile de stimulare sunt:

biblioteca;
artă-imaginație;
jocuri de masă;
jocuri de construcție;
jocuri de creație;
știință;

Activități recreative și de mișcare sunt:

jocuri de mișcare;
jocuri muzicale;
jocuri distractive;
dramatizări;
audiții;
diafilme;
video;
plimbări.

Modurile de desfășurare a jocurilor: libere, sugerate, dirijate, cu colectivul, pe grupe sau individual.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele se referă la:

pedagogie și psihologie preșcolară și socială;
metodica jocului;
cultură generală,
igienă

Aptitudini:

capacități organizatorice, tact pedagogic, simț estetic și artistic, simțul umorului, creativitate și flexibilitate.

La evaluare se va urmări:

concordanța dintre temă, obiectiv, material și modalitatea de realizare;
capacitatea de supraveghere și coordonare a jocurilor lăsând libertate de acțiune copiilor;
discernământul în intervenții;
interacțiunea educatoare-copil, copil-copil, copil-educatoare în cadrul jocurilor;
adecvarea stilului didactic la particularitățile grupei și individuale;
capacitatea de a organiza spațiul de joc al copilului.

Formarea deprinderilor

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Stabilește deprinderile de format	1.1. Deprinderile de format se stabilesc în funcție de nivelul de dezvoltare al grupei; 1.2. Deprinderile sunt identificate în corelație cu tematica, conținutul și obiectivele propuse; 1.3. Deprinderile se stabilesc în funcție de categoria de activitate în care se formează;
2. Stabilește modul de formare a deprinderilor	2.1. Modul de formare a deprinderilor este stabilit în funcție de categoria de activitate și obiectivele propuse; 2.2. Modul de formare selectat corespunde nivelului de dezvoltare al copilului; 2.3. Modul de formare este ales în funcție de deprinderea propusă spre formare.
3. Aplică modul de formare	3.1. Exercițiile create pentru formarea deprinderilor sunt adecvate tipului acestora; 3.2. Situațiile create sunt cât mai variate pentru a permite exersarea deprinderilor ; 3.3. Exercițiile și situațiile create pentru formarea deprinderilor sunt adaptate nivelului de înțelegere și vârstei copilului
4. Verifică asimilarea deprinderilor	4.1. Deprinderile asimilate sunt verificate în condiții și situații diverse și nou-create pentru a obține o evaluare relevantă; 4.2. Deprinderile asimilate sunt verificate continuu, pe tot parcursul anului; 4.3. Verificarea în contexte diferite a deprinderilor formate permite

Gama de variabile

Deprinderile se referă la:

deprinderi de muncă intelectuală (cognitive și de limbaj);
deprinderi psiho-motorii (motrice, practice, manuale);
deprinderi afective (emoții și sentimente);
deprinderi artistice (muzicale, artistico-plastice);
deprinderi sociale (etice, civice, morale).

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele se referă la:

pedagogie și psihologie preșcolară și socială;
metodici de specialitate;
cultură generală.

Aptitudini:

deprinderi, priceperi, abilități de muncă intelectuală, psiho-motorii, afective, estetice și sociale, creativitate;
capacitatea de adaptare a stilului didactic la particularitățile de vârstă și individuale;
capacitatea de a utiliza constant mijloace și procedee de învățământ

La evaluare se va urmări:

modul în care a fost stabilit necesarul de deprinderi în corelație cu nivelul de dezvoltare al grupei;
alegerea celor mai eficiente metode de formare;
crearea de situații noi de aplicare a deprinderilor însușite.

Transmiterea cunoștințelor de bază

Descrierea unității

Transmiterea cunoștințelor de bază se referă la formarea de abilități de comunicare, cunoaștere, creativitate - imaginație, deprinderi sociale la copiii de vârstă prescolară, în strânsă corelație cu cerințele programei clasei I pentru perioada preabecedară, astfel încât pregătirea pentru integrarea copiilor în viața socială și în clasa I să se facă sub aspect psihologic, comportamental dar și sub aspectul însușirii cunoștințelor necesare copiilor în clasa I.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Selectează și sistematizează cunoștințele de transmis	1.1.Cunoștințele sunt selectate și sistematizate respectând tematica anuală a conținuturilor de învățare; 1.2.Selectarea și sistematizarea cunoștințelor se face pe categorii de activitate; 1.3.Selectarea și sistematizarea cunoștințelor se face în funcție de obiectivele propuse; 1.4 Selectarea și sistematizarea cunoștințelor se corelează cu nivelul de dezvoltare al copiilor
2. Alege forma de transmitere	2.1.Forma de transmitere este aleasă în funcție de categoria de activitate și a obiectivelor propuse; 2.2 Forma de transmitere este adaptată nivelului de dezvoltare al copilului;
3. Transmite cunoștințe de bază	2.3 Forma de transmitere este selectată în funcție de conținuturile de 3.1 Modul de transmitere a cunoștințelor se realizează asigurând cunoașterea, înțelegerea și aplicarea acestora de către copii;
4. Realizează feed-back	3.2 Cunoștințele transmise sunt în concordanță cu realitatea 4.1 Feed-back-ul se realizează permanent, utilizându-se metode și procedee specifice; 4.2 Realizarea feed-back-ului asigură formarea de abilități necesare pentru integrarea copilului în viața socială și în clasa I.

Gama de variabile

Cunoștințele se referă la:

educație pentru știință (cunoașterea mediului, elemente de matematică, de fizică, de chimie);
educația limbajului (ca instrument cognitiv de comunicare, de expresie);
educație estetică (muzicală, artistico-plastică);
educație psiho-motorie (educație fizică);
educație pentru societate (moral civică și practică).

Inventarul de abilități se referă la:

comunicare;
cunoaștere;
capacități de rezolvare de probleme;
creativitate, imaginație;
deprinderi sociale;
deprinderi practice și motrice de bază.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele se referă la:

psihologie și pedagogie preșcolară;
metodici de specialitate;
cultură generală.

Aptitudini:

capacitatea de a utiliza constant mijloacele de învățământ;
capacitatea de adaptare a stilului didactic la particularitățile grupei;
creativitate.

La evaluare se va urmări:

capacitatea de organizare a conținutului, de înlănțuire a noțiunilor într-o formă logică ,accesibilă nivelului de înțelegere al copiilor
claritatea și corectitudinea explicațiilor;
capacitatea de adaptare a formelor de transmitere la obiectivele și conținutul activității;
modul de îmbinare a diferitelor forme de activitate care să permită înțelegerea și aplicarea cunoștințelor de bază;
adecvarea stilului didactic la particularitățile grupei;
interacțiunea educatoare-copil, copil-copil
gradul de realizare al instruirii: intra-disciplinar, inter-disciplinar, trans-disciplinar.

Coordonarea activităților extrașcolare

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1 Organizează activități extrașcolare	1.1 Obiectivele activitatilor extrașcolare urmaresc realizarea cerintelor educaționale. 1.2 Formele cele mai adecvate pentru atingerea obiectivelor sunt selectate în funcție de tipul activității. 1.3 Responsabilitățile factorilor implicați sunt stabilite astfel încât activitatea sa se desfășoare în conditii bune. 1.4 Activitatea este supravegheata pe tot parcursul desfășurarii ei pentru atingerea obiectivelor propuse.
2 Valorifică rezultatele activităților	2.1 Feed-back-ul solicitat despre activitatea organizatorica urmarește validarea activității. 2.2 Evaluarea gradului de atingere a obiectivelor pune în evidență stabilirea rolului formativ-educativ al activității. 2.3 Rezultatele activitatilor extrașcolare conduc la identificarea altor activități didactice.

Gama de variabile

Tipurile de activități extrașcolare pot fi:

excursii;
vizite la muzee;
spectacole;
serbări școlare;
cercuri.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

capacitatea cadrului didactic de a planifica și organiza activitățile extrașcolare în concordanță cu obiectivele educaționale stabilite;
capacitatea de a coordona participarea mai multor persoane la activități care nu se desfășoară în sala de curs;
capacitatea de evaluare corectă a gradului de atingere a obiectivelor propuse.

Implicarea familiei în activitățile formativ - educative

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1 Realizarea unității de cerințe școală familie	1.1 Obiectivele educationale sunt conștientizate cu regularitate familiei în scopul implicării ca partener a familiei în educația copilului. 1.2 Strategia educativă stabilită este corelată cu opiniile formulate de familie. 1.3 Obiectivele formativ educative se stabilesc ținându-se cont de cerințele educaționale.
2 Determină implicarea familiei	2.1 Domeniile de responsabilitate a familiei în educația realizată de școală urmăresc armonizarea strategiilor informative. 2.2 Modalitățile de conlucrare stabilite cu familia sprijină dezvoltarea elevului.

Gama de variabile

Domeniile de responsabilitate ale familiei pot fi:
supravegherea efectuării temelor;
furnizarea de material suplimentar;
asigurarea condițiilor de studiu individual.

Modalitățile de conlucrare cu familia pot fi:
informări reciproce periodice;
antrenarea familiei în activități extracurriculare.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:
capacitatea de analiză a opiniilor familiei și de selectare a unora dintre ele pentru o strategie educativă adecvată elevului;
capacitatea de a implica familia într-un demers formativ-educativ coerent care să sprijine dezvoltarea elevului.

Aptitudini:

tact;
putere de convingere;
capacitate de analiză;
discernământ;
capacitate de conlucrare cu persoane care au un alt nivel de pregătire, o altă specializare.

Menținerea relației familie - unitate școlară

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1 Informează familia	1.1 Contactele familiale stabilite sunt adecvate astfel încât să aducă informații relevante. 1.2 Ritmul comunicării cu familia este stabilit în funcție de obiectivul educativ urmarit și de problemele aparute. 1.3 Informațiile oferite familiei sunt relevante pentru situațiile elevului.
2 Solicită informații	2.1 Tipurile de informații solicitate permit o cât mai completă cunoaștere a elevului. 2.2 Informațiile solicitate sunt relevante pentru demersul didactic. 2.3. Ritmul de solicitare a informațiilor este determinat de necesitate. 2.4. Informațiile obținute sunt verificate.
3 Consiliază familia elevului	3.1 Aspectele din activitatea elevului care solicită consilierea sunt identificate corespunzător situației acestuia. 3.2 Aspectele care țin de competența profesorului sunt selectate cu responsabilitate pentru ca sfaturile și recomandările date familiei sa fie pertinente. 3.3 Situațiile care necesită consilierea specializată sunt identificate cu discernământ pentru a îndruma familia către surse specializate.

Gama de variabile

Informații relevante despre elev pot fi:

- despre progresul școlar;
- despre comportamentul social;
- despre stilul de învățare.

Aspectele care necesită consilierea pot fi:

- programul de viață;
- modalități de supraveghere și control;
- modalități de sprijinire a elevului în efortul său de a învăța și / sau de a-și dezvolta anumite aptitudini;
- evenimente din viața elevului (agresiuni fizice sau psihice, boală, schimbări emoționale).

Surse specializate de consiliere pot fi:

- psiholog / logoped;
- profesori de muzică, desen, educație fizică.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- calitatea și periodicitatea legăturii cu familia;
- capacitatea de a descoperi cauze unui fenomen (comportament) și modul de soluționare;
- capacitatea de a obține informații relevante pentru familie, respectiv pentru demersul didactic.

Aptitudini:

- observare atentă;
- tact în comunicare;
- discernământ;
- obiectivitate;
- capacitate de analiză și interpretare a informației.